

UNA CARTA LITERÀRIA

Com a mostra de l'esperit en el Vich del segle XVI va la següent carta d'amistat, entre els capitulars de la Seu, que motiva uns esplais literaris que són bon indicatiu de com es conreuava la poesia entre les classes cultes pocs després abans de l'aparició de Vicens Garcia, el cèlebre rector de Vallfogona. Va datada en la quarteta final, a 20 de novembre de 1585, (Biblioteca Episcopal: Papers curiosos).

Als Illtres. y molt Rnts. Senyors Gabriel Rexach y
Jaume Solà, canonges de la Santa Església de Vich.

Illtres. y molt Rnts. Srs.

Per quitarme del que prometí a Vs. Ms. a la mia partida, los tramet un joch de pessets de Axadrez per lo que lo Sr. Canonge Oriola tinga temps de estudiar per a quant jo sia aquí que tot serà menester y entretant, Sr. Canonge Rexach, jo suplich a V. M. que en lloch meu lo tinga aprop per quan ab lo brio que te no s perda. *Sed de Joco satis est.*

Dir jo a Vs. Ms. lo quant he sentit haver perduda la regalada conversació y tracte s'en faria impossible per quant la cosa es de tal quilat que no s pot scriure de la manera que s sent y quant major es lo salt tant mes dol, y per ço a mon proposit he fets los següents versos encara que mal polits y sens primor y ab divers artifici per quant per ells sia entera la força de mon dol. Si no apparran be per la falta que en ells trobaran jo ls suplique sien acceptats ab la benignitat que d ells jo confie.

Com qui forçat s'en va lluny de sa terra
dexant los bens, y la muller y fills
considerant, del camí los perills
planyent se molt, tot pler de si desterra
havent perdut, lo seu mayor deport
e de gran temps, aquell cobrar no spera
axí m en pren, y com qui desespera
en un perill, que pot pendre la mort.

E durarà, fins que jo torn a veure
tan fels amichs, asso podeu be creure.

Com lo catiu, qui comprat y venut
segueix en tot, lo voler del señor
servint aquell, per por d'altre pitjor

per que un jorn, espera ser remut
 jo som aquex, esperant nova sort.
 De part d'aquell, qui totes coses mira
 y temporal, en gran bonança gira
 y gran treball, en delitos deport.
 Mas tinch temor que tan llarga sperança
 ab desesper, un jorn fara ligança.

—

*Como quien sin culpa, esta condenado
 a largo destierro, por falsos testigos
 y gimiendo llora, parientes y amigos
 viendo se por fuerça, dellos apartado.
 Tanto y mas duro, fué mi triste hado
 pues que me convino, por fuerça partirme
 harto mejor fuera, primero morirme
 que de amigos tales, ver me assi privado.*

Asso es lo poch que jo he sabut dir del molt que sent la absencia de Vs. Ms. y tingueu per sert que si jo no sentís dins mi lo que mos versos mostren no fora jo bastant per a exprimir la menor part del que en ells esta enclosa.

Al Sr. Canonge Folgueres mon contrari donaran mos besamans y prenga la present per sua y per que entenga com estic jo ab ell legira los següents versos:

*Quan contento y ufano estas
 assentado en mi silla
 ruego a Dios que con manzilla
 te vea volver atras
 buscando te yo renzilla.*

*Entiende que soy christiano
 y con esto entenderas
 que no te voy a la mano
 por mas que vivas ufano
 por salir de compas
 mas yo spero que veras
 una nueva maravilla
 y que Dios con gran manzilla
 te hara volver atras
 buscando te yo renzilla.*

Pendran a burla y donayre tot lo demunt dit que püis jo no puch regosijar me ab Vs. Ms. com solia, me cabrà a mi part del plaer que pendran en llegir esta carta. Si es tal que n meresca, com se vulla sia, rèste sempre servidor de Vs. Ms. en tot lo que manar me volran y a tots exos Srs. germans meüs donaran mos besamans y en particular al Sr. Canonge Pallach por què es vida de mi vida.

L'any 1500, lo calendari canta
y el vinten jorn de novembre corria
en mon alberch, quant asso escrivia
comptaven sinch mes avant de vuytanta.

Illtres. Srs. besa les mans de Vs. Ms. son major servidor,

JOAN PUJOL, prevere
